Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы

11-ТАҚЫРЫП: Әлеуметтік педагогиканың ғылыми-зерттеу әдістері

ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ, ДОЦЕНТ
ДҮЙСЕНБАЕВ АБАЙ ҚАБАҚБАЙҰЛЫ

Зерттеу әдістерін меңгерудің маңызы

ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГИКА ЗЕРТТЕЙДІ

1. тұлғаның әлеуметтену процесі
2. қоғамдағы мінез-құлық ерекшеліктері
3. әлеуметтік ортадағы өзара әрекеттестік

Әлеуметтік мәселелердің көбеюі → **Ғылыми негізделген зерттеу қажеттілігі** → **Болашақ маманның кәсіби құзыреттілігінің шарты**

Қазіргі қоғамда әлеуметтік педагогтың рөлі күннен-күнге артып келеді

Зерттеу әдісі және оның топтары

Зерттеу әдісі – ғылыми мәселелерді шешуге және құбылыстарды зерттеуге арналған әдіс-тәсілдердің жиынтығы

Процестерді талдау	Теориялық көздерді зерттеу	Мәліметтерді өңдеу
• сауал-сұрақ • әңгіме • рейтинг • бақылау • эксперимент	• биографиялық • монографиялық • архив, мектеп құжаттарын зерттеу • салыстырмалы тарихи	• статистикалық өңдеу • математикалық өңдеу

Зерттеу түрлері

Фундаменталдық	Қолданбалы	Эмпирикалық
білім мен тәрбие шеңберіндегі тұрақты заңдарды ашу	ғылыми білімді кеңейтуге бағыттайды, ғылыми қозғалысқа жол көрсетеді	эмпирикалық әдістермен педагогикалық мәселені шешу: **бақылау, сұхбаттасу, құжаттарды талдау**

ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ

Әлеуметтік тексеру

Мақсаты: балалардың әлеуметтік кемістіктерінің дәрежесін анықтау

жас ерекшеліктері ескеріледі

КЕМІСТІК НЕГЕ БАЙЛАНЫСТЫ БОЛУЫ МҮМКІН

- **денсаулық**
- **психика**
- **әдеттегі қызметпен айналысу қабілеті**
- **экономикалық дербестік**
- **қоғамға кірігу қабілеті**

ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ

Бақылау әдістері

Оқыту нәтижесі мен тиімділігі туралы мағлұмат алуға арналған мұғалім мен оқушылардың өзара байланысты диагностикалық қызметтер жүйесі

Түрі	Мысалдары
Ауызша	сұхбат, оқушы әңгімесі, түсіндірме, мәтінді оқу, технологиялық карталар, сызбалар
Жазбаша	бақылау жұмысы, мазмұндама, шығарма, диктант, реферат
Тәжірибелік	лабораториялық сынақтар, бұйымдарды жасау, құрастыру
Дидактикалық тест	материалды меңгеру дәрежесін анықтайтын стандартты сұрақтар жиынтығы
Тәрбие жұмысын бақылау	бақылау, сұхбат, анкета, құжаттарды тексеру, тестілеу, сауал, оперативті талдау, есеп

ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ

Биографиялық әдіс

bios
(грек.) – өмір

+

grapho
жазамын

→

тұлғаның өмір жолын анықтау, түзету, жобалау

XX ғ. I жартысынан бастап өңделді: **Н.А. Рыбников, Ш. Бюлер**

ДЕРЕККӨЗДЕРІ

Автобиографиялық әдістемелер

- сауалнамалар
- интервью
- тестілер

Іс-әрекет өнімдері

- күнделіктер мен хаттардың контент-анализі
- өмірлік өлшеу диаграммалары

ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ

Эксперимент

experimentum
(лат.) – сынама, тәжірибе

→ **тәжірибе негізінде шындыққа қол жеткізу**

ЭКСПЕРИМЕНТ КЕЗІНДЕ АНЫҚТАЛАДЫ

жекелеген әрекеттерді жасау

оқиғаның болу ықтималдығы

оқиға реті мен іздерінің пайда болу тетігі

Ерекшелігі: құбылыстың өздігінен көрінуін күтудің қажеті жоқ

Құралдары: уақытты, шапшаңдықты өлшейтін арнаулы аспаптар мен аппараттар

Эксперимент күнделігі және эксперименттік алаң

Эксперимент күнделігі

экспериментшінің жазбаша тіркеуі:

- оқушыларға нақты ықпалы
- топтық және жеке шаралардың әсері
- олардың түзетілуі

Эксперименттік алаң

1. жаңа технологиялар мен оқу бағдарламаларын эксперимент режимінде сынайтын білім беру ұйымы
2. қаржы, кадр, ұйымдастыру, заң, материалдық-техникалық өзгерістермен қолдау көрсетілетін кең көлемді кешенді эксперимент

Қорытынды

Ғылыми-зерттеу әдістері қоғам мен жеке тұлғаның өзара әрекеттестігін терең түсінуге мүмкіндік береді

ЗЕРТТЕУ МӘДЕНИЕТІН ИГЕРГЕН ӘЛЕУМЕТТІК ПЕДАГОГТЫҢ РӨЛІ

1. әлеуметтік проблемаларды шешу
2. тұлғаның әлеуметтенуін қолдау
3. тәрбие процесін жетілдіру

Назар салып тыңдағандарыңызға рахмет!